

Preuzeti dokument je dio priručnika
koji se dobiva na trajno korištenje
prilikom pohađanja seminara.

Adobe Photoshop CS4 – obrada slika

Infokatedra – Centar za obrazovanje

www.infokatedra.hr

Prilaz Gjure Deželića 62

10000 ZAGREB

T: (01) **4840 064**

F: (01) **4815 945**

info@infokatedra.hr

www.infokatedra.hr

Oznaka dokumenta: PR-GD01-V05-100712

Autor: Duško Miletković, dipl.ing.graf.tehn.

Odobrio: Mario Vukić

Datum odobrenja: 12.07.2010

Ovaj priručnik i svi sadržaji u njemu su intelektualno i autorsko vlasništvo Centra za obrazovanje Infokatedra. Svako neovlašteno umnožavanje ovog priručnika ili bilo kojeg njegovog dijela smatra se krivičnim djelom. Nazivi svih programa, operativnih sustava, tehnologija, radnih okružja, te nazivi samih proizvođača vlasništvo su proizvođača

Sadržaj

1	Radno sučelje	1
1.1	Traka izbornika	1
1.2	Traka opcija	1
1.3	Alatna traka	1
1.4	Statusna traka	1
1.5	Radni paneli	2
1.6	Prozor slike	2
2	Značajke digitalne slike	3
2.1	Osnovne operacije sa slikom	4
2.1.1	Rad s datotekama	4
2.1.2	Preview slike	4
2.1.3	Izbornik View	4
2.1.4	Pomagala: ravnalo, vodilice, mreža	4
2.1.5	Prilagodba i spremanje radne površine	5
2.1.6	Alat za pomicanje	5
2.1.7	Postavke programa	5
2.1.8	Promjena veličine i rotacija slike	6
3	Boja u Photoshopu	7
3.1	Modovi Bitmape	7
3.1.1	Bitmap mode	7
3.1.2	Grayscale mode	7
3.1.3	Duotone mode	7
3.1.4	Indexed color mode	7
3.2	Modeli boja	8
3.2.1	RGB model	8
3.2.2	CMYK model	8
3.2.3	L*a*b model	9
3.2.4	HSB model	9
3.3	Gamut sustav boja	10
3.3.1	RGB mode	10
3.3.2	CMYK mode	10
3.3.3	LAB mode	10
3.4	Odabir boja	11
3.5	Prilagodba boja	11
3.6	Modovi miješanja boja (blending modes)	13
3.7	Primjeri modova miješanja boja	15
4	Paneli (Radne palete)	17
4.1	Panel Navigator	17
4.2	Panel Info	17
4.3	Panel Channels	17
4.4	Panel History	18
4.5	Panel Color - odabir boja	18
4.6	Panel Paths	18
4.7	Panel Actions	18
4.8	Panel Styles	19
4.9	Panel Tool Presets	19
4.10	Panel Swatches	19
4.11	Panel Clone Source	19
4.12	Panel Histogram	20
4.13	Panel Layer Comps	20
4.14	Panel Adjustments	20
4.15	Panel Masks	20
4.16	Panel 3D	21
4.17	Panel Brushes	21
4.18	Panel Animation	21
5	Layeri (Slojevi) u Photoshopu	22
5.1.1	Poredak Layera	22

5.1.2	Dodavanje Layera	22
5.1.3	Sakrivanje i pokazivanje Layera	22
5.1.4	Kopiranje Layera	22
5.1.5	Brisanje Layera	22
5.1.6	Imenovanje Layera	22
5.1.7	Povezivanje Layera	23
5.1.8	Grupe Layera	23
5.2	Efekti Layera	23
5.3	Transformacije layera	24
5.4	Polazišna točka (reference point)	25
5.5	Transformacije u obradi fotografije	25
5.5.1	Transformacije radnog platna	25
5.5.2	Fotomontaža transformacijom	25
6	Alatna traka	26
6.1	Alati selekcije	26
6.1.1	Marquee (selektiranje)	26
6.1.2	Lasso	26
6.1.3	Magic Wand Tool	27
6.1.4	Quick selection	27
6.2	Alat za rezanje (Slice Tool)	27
6.3	Alati slikanja	27
6.3.1	Brush Tool, Pencil Tool i Color Replacement Tool	27
6.3.2	Stamp porodica alata	28
6.3.3	History Brush porodica alata	28
6.3.4	Erase porodica alata	28
6.3.5	Gradient i Paint bucket alati	28
6.3.6	Blur, Sharpen i Smudge alati	28
6.3.7	Dodge, Burn i Sponge alati	28
6.3.8	Spot Healing Brush Tool, Healing Brush Tool i Patch Tool alati	29
6.4	3D alati	29
6.4.1	3D Object tools	29
6.4.2	3D Camera tools	29
6.5	Pomoćni alati u Photoshopu	30
6.5.1	Notes Tool	30
6.5.2	Audio Annotation Tool	30
6.5.3	Eyedropper Tool	30
6.5.4	Color Sampler Tool	30
6.5.5	Ruler Tool	30
6.5.6	Count Tool	30
6.5.7	Hand Tool	30
6.5.8	Zoom Tool	30
7	Alati teksta	31
7.1	Alati Type	31
7.2	Paleta Character	31
7.3	Paleta Paragraph	31
7.4	Operacije s tekstom	32
7.5	Rasterizacija i efekti teksta	32
7.6	Type Mask Alati	33
8	Vektori u Photoshopu	34
8.1	Geometrijski likovi (prečica U)	34
8.2	Alati putanje (prečica P)	34
8.3	Alati selekcije u vektora	34
8.4	Panel Paths	34
8.5	Izrada transparentije na slici (Clipping Path)	35
9	Maske	36
9.1	Quick Mask Tool	36
9.2	Maske Layera	36
9.3	Shape layers	36
9.4	Clipping Maske	37
9.5	Brisanje maske	37

10	Filtri u Photoshopu	38
10.1	Galerija filtera.....	38
10.2	Filtri u optimizaciji slike.....	39
10.3	Specijalni filtri	39
10.3.1	Extract	39
10.3.2	Liquify	39
10.3.3	Pattern Maker	40
10.3.4	Vanishing Point	40
10.3.5	Smart Filtri	41
11	Faze rada i automatizacija.....	42
11.1	Radna stanja dokumenta - Panel History	42
11.2	Kreiranje stilova.....	42
11.3	Snimanje akcija	43
11.4	Predefinirane akcije	43
12	Priprema izlaznog dokumenta	44
12.1	Formati slike	44
12.2	Priprema za Web.....	44
12.3	Color Management.....	45
12.4	Anti-Aliasing.....	46
12.5	Zahtjevi procesa tiska i dorade	46
12.6	Upravljanje ispisom	47
12.7	Probni otisak	47
12.8	Priprema dokumenta za tisak.....	48
12.8.1	Originalni format Photoshopa (PSD)	48
12.8.2	Large File Format (PSB)	48
12.8.3	Izrada JPG dokumenta	48
12.8.4	Izrada TIFF dokumenta	48
12.8.5	Izrada PDF dokumenta	49
12.8.6	Video formati	49
13	Prečaci alata i prečice tipkovnice	50

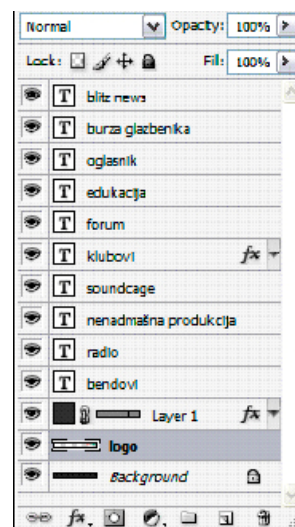
5 Layeri (Slojevi) u Photoshopu

Panel Layer je jedan od najvažnijih panela u radu s Photoshopom. Koristeći ovaj panel mijenjamo redosljed mapa po hijerarhiji. Najvidljiviji je onaj sloj koji je na vrhu. Ovisno o podešavanju, svi dijelovi koje pokriva najgornji sloj mogu, ali ne moraju biti vidljivi ispod njega.

5.1.1 Poredak Layera

Redosljed Layera može se proizvoljno mijenjati. Prilikom otvaranja nove slike (vidi poglavlje 2.1 Osnovne operacije sa slikom) u panelu Layers pojavi se Background, odnosno pozadina. U slučaju otvaranja već postojeće slike, pozadina je upravo ta slika. Ako ne otvaramo postojeću sliku pozadina je bijela (ili boja koja se definira kao background boja).

Ako je Layer označen, to znači da je aktivan, odnosno da se na njemu radi. Na slici 37 aktivan je layer „logo“.

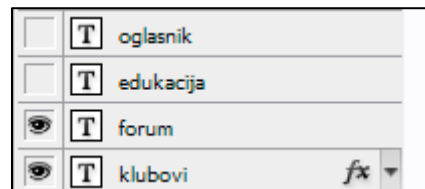
Slika 37: Poredak Layera

5.1.2 Dodavanje Layera

Najbolje je svaki dio slike raditi u posebnom Layeru. Broj Layera u Photoshopu nije ograničen. Klikom miša na ikonu **Create a New Layer** dodaje se novi Layer. Prilikom kopiranja označenih dijelova slike (**CTRL+C**, **CTRL+V**), Photoshop automatski dodaje novi Layer.

5.1.3 Sakrivanje i pokazivanje Layera

Za bolji pregled rada korisno je sakriti Layere na kojima trenutno ne radimo. Ako Layer nije sakriven, u malom kvadratu pokraj Layera prikazano je **oko**. Klikom na oko, ono nestaje, a prividno nestaje i taj Layer (slika 38).

Slika 38: Vidljivi i skriveni Layeri

5.1.4 Kopiranje Layera

Layera možemo po potrebi kopirati i duplicirati. Kao što je prije napomenuto, broj Layera nije ograničen. Najjednostavnije kopiranje je odvlačenjem na ikonu **Create a New Layer**, a dupliciranje označavanjem Layera, držanjem tipke ALT i povlačenjem istog.

5.1.5 Brisanje Layera

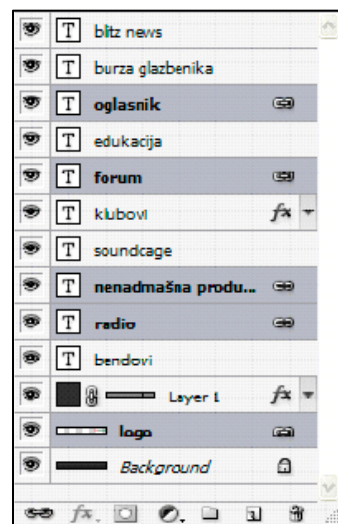
Layeri se brišu pritiskom na tipku Delete (layer koji se briše mora se prethodno označiti). Drugi način brisanja je odvlačenje Layera na ikonu koša za smeće.

5.1.6 Imenovanje Layera

Prilikom obrade fotografije preporučljivo je svaku promjenu raditi u novom Layeru. U tom slučaju broj Layera se naglo povećava. Radi boljeg pregleda i lakšeg rada potrebno je preimenovati Layer. Dvostrukim klikom na ime (obavezno na tekst jer dvostruki klik na plavo područje oko layera ima drugo značenje), ime Layer potamni te se unese novo smisljeno ime.

5.1.7 Povezivanje Layera

Ukoliko su Layeri povezani, prilikom pomicanja ili transformacije jednog Layera pomiču se i ostali Layeri koji su s njim povezani (linkani). Potrebno je označiti sve Layera koje želimo linkati te kliknuti na ikonicu lanca u donjem lijevom kutu Layers palete. Kod svakog povezanog Layera u paleti se pojavi slika lanca (slika 39).

Slika 39: Povezivanje Layera

5.1.8 Grupe Layera

Više Layera koji čine smislenu cjelinu moguće je staviti u grupu. Na taj se način dobije bolja organizacija i preglednost. Pritiskom na ikonu **Create a New Group** u panelu Layers se pojavi ikona mape. Layeri koji predstavljaju cjelinu odvlače se na novu grupu jedan po jedan. Grupe layera možemo naravno imenovati po potrebi.

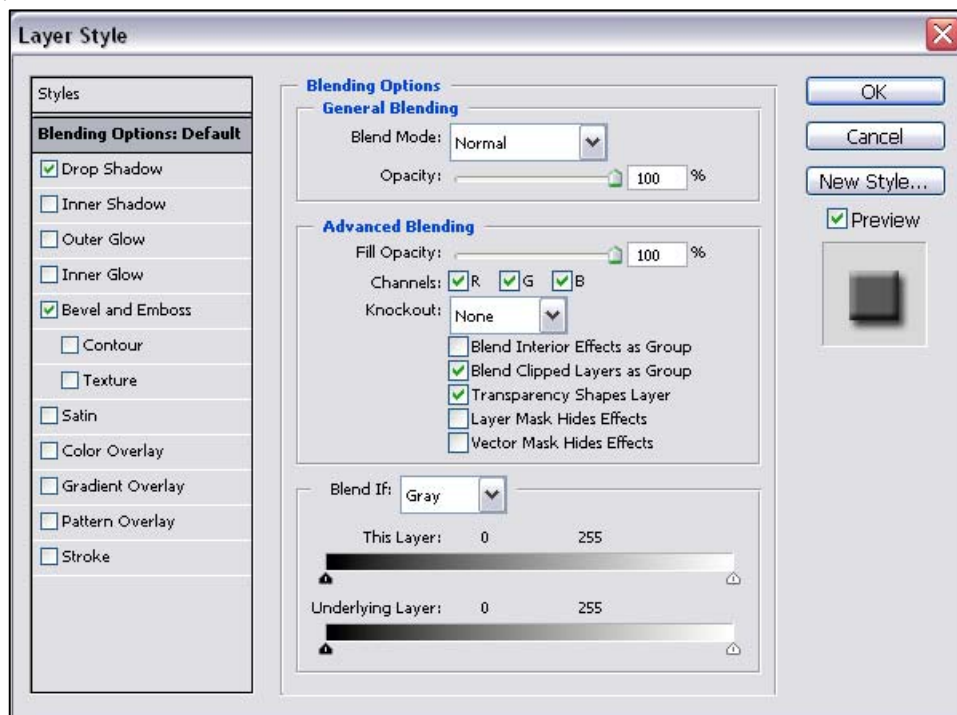
Slika 40: Grupe Layera

5.2 Efekti Layera

Do specijalnih efekata nad Layerima najlakše se dođe dvostrukim klikom na područje Layera prilikom čega se otvara prozor **Layer Style**.

- **Drop Shadow** - stvara prividno dojam sjene i ne uništava sloj. Moguće je promijeniti boju, kut upada sjene (**Angle**), udaljenost sloja (**Distance**), oštrinu odnosno jačinu (**Spread**), veličinu sjene (**Size**), konturu (**Contour**) te šum (**Noise**).
- **Inner Shadow** - stvara sjenu s unutrašnje strane a moguće je promijeniti i boju, kut, udaljenost, oštrinu, veličinu, konturu te šum.
- **Outer Glow** - stvara blještavilo (sjaj) oko samog sloja.
- **Inner Glow** - stvara blještavilo (sjaj) s unutrašnje strane sloja.
- **Bevel and Emboss** - stvara ispupčenje odnosno udubljenje. Unutar efekta moguće je dodavati teksturu i konturu. **Bevel** daje dojam podignute i ravne površine (ispupčenje), a **Emboss** daje dojam zakrivljenosti.
- **Outer Bevel** – vanjsko udubljenje.
- **Inner Bevel** – udubljenje s unutarnje strane.
- **Emboss** – ravnomjerno udubljenje s unutrašnje i vanjske strane.
- **Satin** - stvara dojam sjene na odabranom sloju. Moguće je promijeniti boju i transparentnost sjene.
- **Color Overlay** - prekriva vidljive piksele na sloju jednom odabranom bojom uz mogućnost transparentije.
- **Gradient Overlay** - prekriva vidljive piksele na sloju prijelazom boja (Gradient) uz mogućnost transparentije.
- **Pattern Overlay** - prekriva vidljive piksele na sloju jednim odabranim uzorkom uz mogućnost transparentije.

- **Stroke** - stvara obrub (stroke) po rubovima svih vidljivih površina na sloju, bojom, prijelazom boja ili uzorkom.

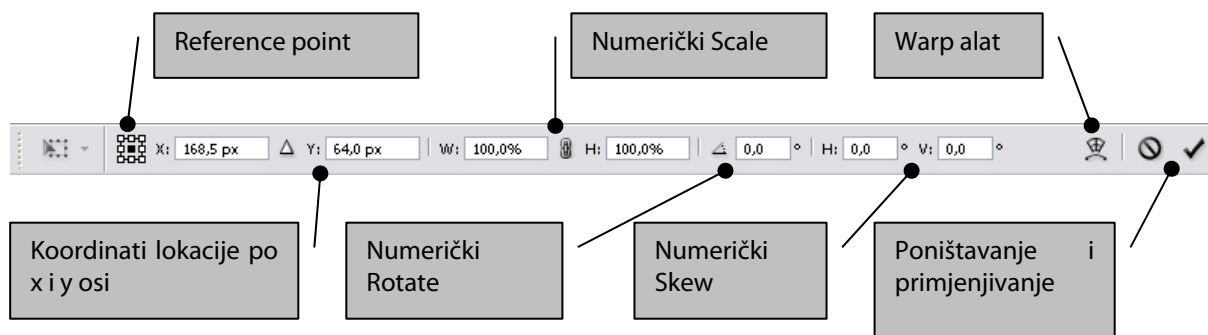
Slika 41: Stilovi Layera

5.3 Transformacije layera

Alati koji se nalaze pod izbornikom **Edit > Transform** nam omogućuju primjenjivanje sljedećih transformacija na određene objekte (selektirane površine ili cijele slojeve):

- **Scale** – povećava ili smanjuje dimenzije objekta. Scale možemo izvoditi horizontalno, vertikalno ili oboje istovremeno.
- **Rotate** – zaokreće objekt oko polazišne točke (**reference point**).
- **Skew** – nakošava objekt horizontalno ili vertikalno.
- **Distort** – rasteže objekt u svim smjerovima.
- **Perspective** – dobivamo dojam jednosmjerne perspektive na objekt.
- **Warp** – svojevolumno oblikujemo objekt.
- **Free Transform** – omogućuje transformacije **Scale** i **Rotate** alata.

Možemo se koristiti s više alata prije nego što primijenimo konačnu transformaciju na objekt. Na primjer, možemo povećati i zaokrenuti objekt koristeći **Free Transform**, nakositi objekt koristeći **Skew**, premjestiti ga na drugu lokaciju na našem platnu te konačno primijeniti transformaciju tipkom **Enter** ili kvačicom u traci opcija. Transformaciju poništavamo tipkom **ESC** ili ikonicom s lijeve strane kvačice u traci opcija. U traci opcija ovih alata također imamo mogućnost transformiranja numeričkim vrijednostima, kao što je prikazano na slici 42.

Slika 42: Transformacije Layera

5.4 Polazišna točka (reference point)

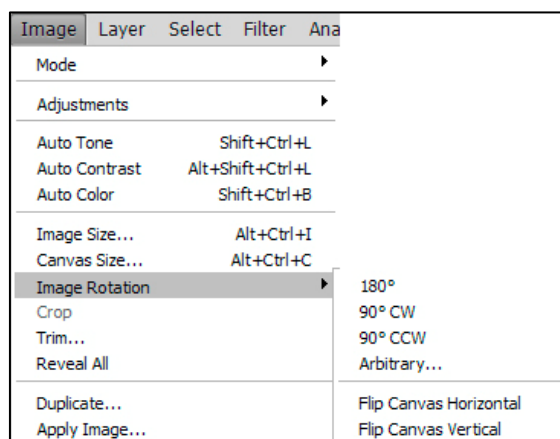
Polazišna točka (**reference point**) je točka oko koje se transformacije izvode tipkom **ALT**. Po standardu, ova točka se nalazi u centru objekta, a možemo je premjestiti na drugu lokaciju. Također možemo koristiti tipku **SHIFT** zajedno s ovim komandama za preciznije i pravilne transformacije (npr. proporcionalno povećanje ili rotacija za 45°).

5.5 Transformacije u obradi fotografije

5.5.1 Transformacije radnog platna

Već u drugom poglavlju spomenuli smo najosnovnije operacije slikom do kojih dolazimo preko izbornika **Image**. Osim podešavanja veličine radnog platna (**Canvas Size**), moguće je to platno i rotirati ili izrezati („kropati“). Kropanje je obrezivanje slike uz pomoć nekog alata za selekciju i obavljamo ga opcijom **Image > Crop**.

O opciji rotacije te podešavanju veličine ili naknadnog povećavanja radnog platna smo govorili u drugom poglavlju, a sada ćemo spomenuti i opciju zrcaljenja do koje dolazimo odabirom **Image > Flip Canvas**. Ponuđene su opcije horizontalnog i vertikalnog zrcaljenja slike.

Slika 43: Rotacija radnog platna

5.5.2 Fotomontaža transformacijom

Otvorili smo neku sliku pomoću naredbe **File > Open** te smo je duplicirali odnosno otvorili kao kopiju naredbom **Image > Duplicate**. Dobili smo dvije identične slike na ekranu samo što je jedna od njih original a druga kopija.

Pomoću naredbe **Image > Canvas Size** smo ustanovili da je original a time i kopija veličine 9,98 x 6,67cm, no mi ćemo dati dvostruku vrijednost visini, a dodat ćemo taj dio s donje strane originalne slike tako da će nova vrijednost visine slike iznositi 13,34 cm i naše radno platno će dobiti ovakav izgled (vidi sliku 44).

Sada ćemo se prebaciti na kopiju naše slike i naredbom **Image > Rotate canvas > Flip Canvas Vertical** napraviti ćemo zrcaljenje slike po vertikalnoj osnovi. Kada je kopija zrcaljena, jednostavno ćemo uključiti **Move Tool** (prečica **V**) i odvući kopiju u prozor s originalom. Nakon dodatnog poravnavanja slike dobit ćemo efekt kao da se nebo sa slike ogleda na vodenoj površini ispod.

Sliku još možemo dodatno popraviti korištenjem nekog alata za retuširanje, a u ovom primjeru koristimo **Blur Tool** kako bismo oblacima dali približan izgled vodene površine i njeno zamućenje (vidi sliku 45).

Slika 44: Povećanje radnog platna

Slika 45: Konačni izgled slike